

Οι ανακοινώσεις της κυβέρνησης για το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό

Σε 14 μέτρα «φωτιά» για συντάξεις και όρια ηλικίας συνταξιοδότησης προχωρεί η κυβέρνηση. **Μεταξύ άλλων, προβλέπονται τρόπος υπολογισμού των συντάξεων, μαχαίρι στις πρόωρες και εθελούσιες συνταξιοδοτήσεις, «τσεκούρι» στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από το 2013 για τις γυναίκες στο δημόσιο, αλλά και αύξηση του μέσου όρου ηλικίας συνταξιοδότησης κατά τουλάχιστον δύο χρόνια έως το 2015 (με στόχο να φθάσει τα 63 έτη).** Τις ανακοινώσεις για το νέο ασφαλιστικό τοπίο έκανε η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εργασίας διευκρινίζοντας ότι το όλο θέμα δεν αφορά τους ένστολους. Όπως είπε ο υπουργός Εργασίας, «Στις αρχές της δεκαετίας του 2000 το Ασφαλιστικό έπαψε να τίθεται μόνο ως θέμα αλληλεγγύης των γενεών. Τίθεται πλέον ως ζήτημα ύπαρξης του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας και για την παρούσα γενιά. Η τυφλή προσπάθεια να μην πιάνουν εμάς τα μέτρα αλλά τους άλλους, θα περιοριστεί, όταν συνειδητοποιηθεί πως το 2015 δεν θα υπάρχουν πόροι για 14 συντάξεις ετησίως για όλους. Δεν υπάρχει κανένα περιθώριο να χάσουμε άλλη ευκαιρία. Η Ελλάδα δεν έχει πλέον χρόνο».

1. Καθιερώνεται νέο σύστημα υπολογισμού των συντάξεων από το 2018. - Η αναλογικότητα και η ανταποδοτική σχέση που δημιουργείται με τη νέα δομή των συντάξεων (βασική + ανταποδοτική), αποτελεί από μόνη της ισχυρό κίνητρο παραμονής στην εργασία. Ο κάθε εργαζόμενος θα έχει την ευκαιρία και τη δυνατότητα να αυξήσει και να διαμορφώσει ένα καλύτερο επίπεδο σύνταξης.

Ειδικότερα προβλέπεται ο διαχωρισμός των προνοιακών από τις ασφαλιστικές παροχές, θεσμοθέτηση της βασικής σύνταξης ως κοινής αφετηρίας για όλες τις κύριες συντάξεις και καθιέρωση της ανταποδοτικής σχέσης της σύνταξης, με το χρόνο εργασίας και τις καταβληθείσες εισφορές. Η βασική σύνταξη θα αποτελεί το ελάχιστο ποσό, το οποίο καταβάλλεται σε κάθε συνταξιούχο και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, στο πλαίσιο της αναδιανομής του πλούτου. Η βασική σύνταξη είναι ενιαία για όλα τα ταμεία και καταβάλλεται στο σύνολό της για 35 χρόνια διαμονής στη χώρα. Η βασική σύνταξη για τους ανασφάλιστους χορηγείται με εισοδηματικά κριτήρια, αντίστοιχα με εκείνα που ισχύουν σήμερα, για την απονομή των συντάξεων αυτής της κατηγορίας, από τον ΟΓΑ. Τέλος, για τους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα σε οποιαδήποτε ταμείο, η βασική σύνταξη χορηγείται χωρίς εισοδηματικό κριτήριο. Η αναλογική, η ανταποδοτική σύνταξη θα αποτελεί το μέρος της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης και στις καταβληθείσες εισφορές. Ο εργαζόμενος καθίσταται εγγυητής κάθε ενσήμου του. Για τον υπολογισμό του μέρους αυτού της σύνταξης θα μελετηθούν εναλλακτικές εκδοχές, σε σχέση με τη βάση υπολογισμού και το ποσοστό αναπλήρωσης, έτσι ώστε, το σύστημα να γίνει πιο δίκαιο και να μην υπάρξει απόκλιση στις προσδοκίες που έχουν δημιουργηθεί από το σημερινό σύστημα. Ο θεσμός της βασικής σύνταξης εφαρμόζεται για όσους συνταξιοδοτηθούν μετά από 8 - 10 χρόνια, έτσι ώστε να υπάρχει ομαλή μετάβαση, από το ένα σύστημα στο άλλο. Το ποσό της βασικής σύνταξης καθορίζεται κάθε φορά σε ύψος που

προσδιορίζεται επί του συνόλου των δικαιούχων, αφαιρουμένου του ποσού που καταβάλλεται για τους ανασφάλιστους, και αντιστοιχεί στο 1/3 των δαπανών του ασφαλιστικού συστήματος για τις συντάξεις. Σε κάθε περίπτωση, όμως, το Δημόσιο εγγυάται το συνολικό επίπεδο της σύνταξης, με την εφαρμογή κανόνων που διασφαλίζουν την επαρκή χρηματοδότηση του συστήματος τόσο από το κράτος όσο και από τις άλλες δύο πηγές, δηλαδή από τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους.

2. Σχεδιάζεται να γίνει η σταδιακή εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών-γυναικών, μετά τη γνωστή καταδίκη της χώρας μας από το δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σε περίοδο 7ετίας, από το 2013 έως το 2020. Το μέτρο δεν πρόκειται να επηρεάσει όσες εργαζόμενες έχουν θεμελιώσει ή θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέσα στα επόμενα χρόνια. Δηλαδή, δεν θα επιβαρυνθούν με επιπλέον έτη υποχρεωτικής παραμονής στην εργασία όσες γυναίκες έχουν συμπληρώσει τα απαιτούμενα με βάση το ισχύον καθεστώς χρόνια υπηρεσίας (20 ή 25, κατά περίπτωση) και βρίσκονται κοντά την προβλεπόμενη ηλικία καταβολής της σύνταξης (55 για μειωμένη σύνταξη ή 60 για πλήρη οι έγγαμες). Το κυβερνητικό σχέδιο για την εξίσωση των ορίων ηλικίας-ανδρών γυναικών στη δημόσια διοίκηση (το σχετικό νομοσχέδιο θα κατατεθεί εντός του Φεβρουαρίου) σύμφωνα με πληροφορίες θα προβλέπει μεταβατική περίοδο 7 ετών για την εφαρμογή του νέου ασφαλιστικού συστήματος, διατήρηση του σημερινού καθεστώτος για όσες γυναίκες θεμελιώνουν τουλάχιστον έως το 2013 ή έχουν ήδη θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα και κατοχύρωση του κοινωνικού χαρακτήρα της ασφάλισης στο Δημόσιο. Πάντως με την εξίσωση των ορίων, περίπου 140.000 εργαζόμενες στο δημόσιο θα είναι πλέον υποχρεωμένες να συνταξιοδοτούνται είτε στα 60 με μειωμένη σύνταξη, είτε στα 65 με πλήρη. Μεγάλες χαμένες θα είναι οι «παλαιές ασφαλισμένες», δηλαδή όσες ξεκίνησαν να εργάζονται την 1η Ιανουαρίου 1983 έως και τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Οι συγκεκριμένες ασφαλισμένες θα δουν τα όρια συνταξιοδότησης να αυξάνονται ακόμη και αν υποβάλουν αίτηση για μειωμένη σύνταξη.

Μεταξύ άλλων θίγονται:

- Οι μητέρες ανηλίκων που χάνουν το δικαίωμα να συνταξιοδοτούνται πρόωρα σε ηλικία 50 ετών μετά από 25 χρόνια υπηρεσίας –
- Οι τρίτεκνες που σήμερα δικαιούνται να συνταξιοδοτηθούν μετά από 20 χρόνια υπηρεσίας ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας-
- Οι γυναίκες που δεν ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες αλλά είχαν το δικαίωμα να αποχωρήσουν πρόωρα στα 55 τους με μειωμένη σύνταξη.
- Οι αλλαγές αγγίζουν και τις νεότερες ασφαλισμένες μητέρες ανηλίκων που στο εξής θα αποχωρούν στα 65 αντί για τα 55 έτη
- Θα εφαρμοστεί ο νόμος Πετραλιά ο οποίος προβλέπει σταδιακή αύξηση των ορίων ηλικίας για συνταξιοδότηση στον ιδιωτικό τομέα, ΔΕΚΟ και τράπεζες (μαζί με μείωση συντάξεων) από το 2013.

3. Εξάλειψη όλων των κινήτρων πρόωρης συνταξιοδότησης και ενίσχυση των κινήτρων παραμονής στην εργασία. Απαγορεύεται με νομοθετική παρέμβαση κάθε εθελουσία-πρόωρη συνταξιοδότηση, που ανατρέπει τα δεδομένα του ασφαλιστικού συστήματος, όπως τόνισε ο υπουργός Εργασίας, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα επιλογής του χρόνου αποχώρησης από την εργασία τους, ακόμη και μετά τη

θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Οι Φ.Κ.Α. οφείλουν να γνωστοποιούν στον ασφαλισμένο με τρόπο απλό και άμεσο τα δικαιώματά του σε κάθε χρονική περίοδο, έτσι ώστε να γνωρίζει ο ίδιος το όποιο όφελος προκύπτει από την παραμονή του στην εργασία. **Όπως τόνισε ο υπουργός Εργασίας** *"διασφαλίζουμε, απολύτως, όσους έχουν θεμελιωμένα ή ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα, οι οποίοι θα συνταξιοδοτηθούν όποτε οι ίδιοι το επιλέξουν με το ισχύον σήμερα καθεστώς. Η επιλογή αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να αποκατασταθεί κλίμα ασφάλειας στους εργαζομένους και να αποχωρήσουν σταδιακά για συνταξιοδότηση, χωρίς να φοβούνται αιφνιδιασμούς και ανατροπές".*

4. Εξετάζεται ενιαίο καθεστώς για την απασχόληση των συνταξιούχων, ανεξάρτητα αν προέρχονται από το δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Το ενιαίο αυτό καθεστώς σημαίνει ότι για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, από μία συγκεκριμένη ημερομηνία από την ψήφιση του νέου νόμου και μετά, θα έχουν το ίδιο εργασιακό καθεστώς που θα περιλαμβάνει:

- ✓ Αναστολή της σύνταξης όταν ο συνταξιούχος βρίσκεται σε ηλικία κάτω των 55 ετών.
- ✓ Υποχρεωτική ασφάλιση για τη νέα του εργασία (ή και για παράλληλη εργασία, εφόσον είναι παλιός ασφαλισμένος), με προσαυξημένες εισφορές.
- ✓ Μείωση του ποσού της σύνταξης πάνω από ένα ποσό, για όσο διάστημα διαρκεί η εργασία του συνταξιούχου.

5. Προτείνεται στα συναρμόδια υπουργεία- εκτός των υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Άμυνας- **τη θέσπιση ενιαίου ποσοστού μείωσης των συντάξεων στις περιπτώσεις που προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης κατά 1/200**, για κάθε μήνα που υπολείπεται του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με πλήρη σύνταξη.

6. Καθίσταται ενιαίο, για τα ασφαλιστικά ταμεία το καθεστώς των αναπηρικών συντάξεων.

7. Θεσπίζεται ένα ενιαίο καθεστώς για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και πρόβλεψη των διαδικασιών επικαιροποίησής του.

8. Επίλυση των προβλημάτων και των αδικιών που εμφανίζει σήμερα **η διαδοχική ασφάλιση** έτσι ώστε, πέραν του δίκαιου υπολογισμού της σύνταξης για τον ασφαλισμένο, να διευκολυνθεί η κινητικότητα στην αγορά εργασίας.

9. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανταποδοτικής σχέσης εισφορών -παροχών, **εξετάζεται και η προσαύξηση της σύνταξης** στις περιπτώσεις που υπάρχει παράλληλη ασφάλιση, με την οποία δεν θεμελιώνεται αυτοτελές δικαίωμα σε άλλο ασφαλιστικό φορέα.

10. Υπαγωγή της διαχείρισης των διαθεσίμων των ασφαλιστικών ταμείων, καθώς και των διαθεσίμων του Ταμείου Αλληλεγγύης των Γενεών, σε ένα, ενιαίο και θεσμικά θωρακισμένο φορέα.

11. Καθιέρωση πάγιου συστήματος ρύθμισης των οφειλών των επιχειρήσεων προς τους Φ.Κ.Α., ενός σταθερού δηλαδή συστήματος, που θα λειτουργεί με απόλυτη διαφάνεια και ενιαίους κανόνες, αποκλείοντας τις πελατειακές παρεμβάσεις των πλειοψηφιών της Βουλής, των Υπουργών και, εν γένει, του πολιτικού συστήματος, που αναπαράγουν την αδικία, τη διαφθορά κι εμπεδώνουν την παραβίαση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού.

12. Ενοποίηση - σε βάθος δεκαετίας. -των ασφαλιστικών ταμείων με κατεύθυνση τη συγκρότηση, προκειμένου για την κύρια σύνταξη τριών ομάδων (Μισθωτοί, Αυτοαπασχολούμενοι, Αγρότες), μετά την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών.

13. Διαχωρισμός του συνταξιοδοτικού συστήματος, από τον κλάδο Υγείας.

14. Θα υποβληθεί πρόταση στα συναρμόδια υπουργεία, στα (εξαιρούνται τα Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη και Εθνικής Άμυνας) - **την προσαρμογή των ορίων ηλικίας** που προβλέπονται, για την υποχρεωτική απόλυση, με βάση κανονισμούς που ισχύουν, στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, τα οποία προβλέπονται για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης.

Αναλυτικότερα, οι προτάσεις έχουν ως εξής:

1. Διαχωρισμός των προνοιακών από τις ασφαλιστικές παροχές, θεσμοθέτηση της βασικής σύνταξης ως κοινής αφετηρίας για όλες τις κύριες συντάξεις και καθιέρωση της ανταποδοτικής σχέσης της σύνταξης, με το χρόνο εργασίας και τις καταβληθείσες εισφορές. Ο λογιστικός διαχωρισμός των προνοιακών από τις ασφαλιστικές εισφορές αποτελεί τη θεμελιώδη δομική αλλαγή στο ασφαλιστικό μας σύστημα. Με το λογιστικό αυτό διαχωρισμό θα επιτευχθεί:

α. Ο επιμερισμός των δαπανών που οφείλει να καλύπτει αφενός το Δημόσιο κι αφετέρου οι Φ.Κ.Α. και, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

β. Η διασφάλιση της απόλυτης διαφάνειας στις παροχές που προέρχονται πολλές φορές από διάφορες πηγές, χωρίς να εξασφαλίζεται παράλληλα η ορθολογική κατανομή τους. Μια τέτοια περίπτωση αποτελεί, π.χ., η διπλή επιδότηση με κατώτερα όρια σε διπλοσυνταξιούχους.

γ. Η αποφυγή της καταστρατήγησης του θεσμού των κατώτατων ορίων συντάξεων, που γίνεται στην πράξη, με την καταβολή του συνόλου του ποσού της σύνταξης σε ανθρώπους που έχουν ακόμη και ένα μόνο χρόνο ασφάλισης.

δ. Η θεσμοθέτηση της νέας αρχιτεκτονικής δομής της σύνταξης, που θα αποτελείται από το άθροισμα του προνοιακού και του ανταποδοτικού της τμήματος, ως εξής :

- Η βασική σύνταξη αποτελεί το ελάχιστο ποσό, το οποίο καταβάλλεται σε κάθε συνταξιούχο και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, στο πλαίσιο της αναδιανομής του πλούτου. Η βασική σύνταξη είναι ενιαία για όλα τα ταμεία και καταβάλλεται στο σύνολό της για 35 χρόνια διαμονής στη χώρα. Η βασική σύνταξη για τους ανασφάλιστους χορηγείται με εισοδηματικά κριτήρια,

αντίστοιχα με εκείνα που ισχύουν σήμερα, για την απονομή των συντάξεων αυτής της κατηγορίας, από τον [ΟΓΑ](#) Τέλος, για τους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα σε οποιαδήποτε ταμείο, η βασική σύνταξη χορηγείται χωρίς εισοδηματικό κριτήριο.

- Η αναλογική, η ανταποδοτική σύνταξη αποτελεί το μέρος της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης και στις καταβληθείσες εισφορές. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η αρχή της ανταποδοτικότητας, μεταξύ άλλων, εξασφαλίζει την δραστική μείωση της εισφοροδιαφυγής. Ο εργαζόμενος καθίσταται εγγυητής κάθε ενσήμου του. Για τον υπολογισμό του μέρους αυτού της σύνταξης θα μελετηθούν εναλλακτικές εκδοχές, σε σχέση με τη βάση υπολογισμού και το ποσοστό αναπλήρωσης, έτσι ώστε, το σύστημα να γίνει πιο δίκαιο και να μην υπάρξει απόκλιση στις προσδοκίες που έχουν δημιουργηθεί από το σημερινό σύστημα. Ο θεσμός της βασικής σύνταξης εφαρμόζεται για όσους συνταξιοδοτηθούν μετά από 8 - 10 χρόνια, έτσι ώστε να υπάρχει ομαλή μετάβαση, από το ένα σύστημα στο άλλο. Το ποσό της βασικής σύνταξης καθορίζεται κάθε φορά σε ύψος που προσδιορίζεται επί του συνόλου των δικαιούχων, αφαιρουμένου του ποσού που καταβάλλεται για τους ανασφάλιστους, και αντιστοιχεί στο 1/3 των δαπανών του ασφαλιστικού συστήματος για τις συντάξεις. Σε κάθε περίπτωση, όμως, το Δημόσιο εγγυάται το συνολικό επίπεδο της σύνταξης, με την εφαρμογή κανόνων που διασφαλίζουν την επαρκή χρηματοδότηση του συστήματος τόσο από το κράτος όσο και από τις άλλες δύο πηγές, δηλαδή από τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους.

2. Εξάλειψη όλων των κινήτρων πρόωρης συνταξιοδότησης και ενίσχυση των κινήτρων παραμονής στην εργασία . Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα επιλογής του χρόνου αποχώρησης από την εργασία τους, ακόμη και μετά τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Οι Φ.Κ.Α. οφείλουν να γνωστοποιούν στον ασφαλισμένο με τρόπο απλό και άμεσο τα δικαιώματά του σε κάθε χρονική περίοδο, έτσι ώστε να γνωρίζει ο ίδιος το όποιο όφελος προκύπτει από την παραμονή του στην εργασία. Επισημαίνεται ότι τα πραγματικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης στην Ελλάδα έχουν μειωθεί τα τελευταία πέντε χρόνια. Ο μέσος όρος με στοιχεία του 2008 είναι στα 61,4 και βρίσκεται οριακά πάνω από το μέσο ευρωπαϊκό ο οποίος είναι 61,1. Να σημειωθεί εδώ και να προσεχθεί το γεγονός, πως το 2003 οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα συνταξιοδοτούνταν κατά μέσο όρο στα 62,7 τους χρόνια, ενώ την περίοδο 2004-2008 το όριο αυτό έπεσε στα 61,4 χρόνια !!! **Είναι φανερό, πως οι εθελούσιες έξοδοι έριξαν τον μέσο όρο ηλικίας κατά 1,3 χρόνια** (βλ. επισυναπτόμενο πίνακα στοιχείων [Eurostat](#) 2009). Η αύξηση του μέσου όρου συνταξιοδότησης στα 63 χρόνια αποτελεί μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση, πως η Ελλάδα αντιλαμβάνεται ποια είναι τα προβλήματά της και επιδιίδεται στην επίλυσή τους. Ακολουθώντας τη γενική τάση των συστημάτων των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε., θέτουμε ως στόχο να αυξηθεί το μέσο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης κατά 2 τουλάχιστον έτη, έως το 2015. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με τα παρακάτω μέτρα και πολιτικές :

α. Διασφαλίζουμε, απολύτως, όσους έχουν θεμελιωμένα ή ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα, οι οποίοι θα συνταξιοδοτηθούν όποτε οι ίδιοι το επιλέξουν με το ισχύον σήμερα καθεστώς. Η επιλογή αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να αποκατασταθεί κλίμα ασφάλειας στους εργαζομένους και να αποχωρήσουν σταδιακά για συνταξιοδότηση, χωρίς να φοβούνται αιφνιδιασμούς και ανατροπές.

β. Δημιουργούμε σταθερούς κανόνες που ενισχύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών για το σύστημα και την προοπτική του. Διαμορφώνουμε τις συνθήκες που διασφαλίζουν μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα για τους Φ.Κ.Α.. Οι πολίτες πρέπει να αισθάνονται τη σιγουριά και την ασφάλεια ότι σε καμία περίπτωση δεν θα διαψευστούν οι προσδοκίες τους.

γ. Στην πορεία και έως την κατάθεση του σχεδίου-νόμου, θα προτείνουμε στα συναρμόδια υπουργεία, - διευκρινίζοντας και πάλι πως δεν αναφερόμαστε στα Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη και Εθνικής Άμυνας - την προσαρμογή των ορίων ηλικίας που προβλέπονται, για την υποχρεωτική απόλυση, με βάση κανονισμούς που ισχύουν, στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, τα οποία προβλέπονται για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης.

δ. Εξετάζουμε και προτείνουμε ενιαίο καθεστώς για την απασχόληση των συνταξιούχων, ανεξάρτητα αν προέρχονται από το δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Το ενιαίο αυτό καθεστώς σημαίνει ότι για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, από μία συγκεκριμένη ημερομηνία από την ψήφιση του νέου νόμου και μετά, θα έχουν το ίδιο εργασιακό καθεστώς που θα περιλαμβάνει : i. Αναστολή της σύνταξης όταν ο συνταξιούχος βρίσκεται σε ηλικία κάτω των 55 ετών. ii. Υποχρεωτική ασφάλιση για τη νέα του εργασία (ή και για παράλληλη εργασία, εφόσον είναι παλιός ασφαλισμένος), με προσαυξημένες εισφορές. iii. Μείωση του ποσού της σύνταξης πάνω από ένα ποσό, για όσο διάστημα διαρκεί η εργασία του συνταξιούχου. iv. Προσαύξηση της σύνταξης για το χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί μετά τη συνταξιοδότηση.

ε. Εισηγούμαστε και προτείνουμε στα συναρμόδια υπουργεία- εκτός των υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Άμυνας- τη θέσπιση ενιαίου ποσοστού μείωσης των συντάξεων στις περιπτώσεις που προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης κατά 1/200, για κάθε μήνα που υπολείπεται του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με πλήρη σύνταξη.

στ. Απαγορεύουμε με νομοθετική παρέμβαση κάθε εθελουσία-πρόωρη συνταξιοδότηση, που ανατρέπει τα δεδομένα του ασφαλιστικού συστήματος, - ειδικά σε αυτή την εποχή, που το προσδόκιμο ζωής ευτυχώς , έχει ιδιαίτερος αυξηθεί, προκειμένου να παράσχει πελατειακές εξυπηρετήσεις σε επιχειρήσεις, κάνοντας ελκυστικότερες τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο ή διευκολύνοντας την ιδιωτικοποίησή τους, αλλά επιβαρύνοντας με καταστροφικό τρόπο τους ΦΚΑ. Στο νέο ασφαλιστικό νόμο πρέπει να προστεθούν εγγυήσεις για την πολιτική δυσχέραση κάθε απόπειρας αναθεώρησής του, βάσει των γνωστών, πελατειακής υφής, ψευδοπολιτικών παρεμβάσεων, ανάλογων με αυτές που θα εκτεθούν στη συνέχεια, όταν θα αναφερθούμε στις πάγιες ρυθμίσεις για την εξόφληση των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

ζ. Αναμορφώνουμε και καθιστούμε ενιαίο, για όλα τους Φ.Κ.Α. το καθεστώς των αναπηρικών συντάξεων. Δημιουργούμε ενιαίους κανονισμούς και μηχανισμούς για την εκτίμηση του ποσοστού αναπηρίας. Διαμορφώνουμε πολιτικές αποκατάστασης και επανένταξης των προσωρινά αναπήρων στην αγορά εργασίας. Διευκολύνουμε τα άτομα με βαριές και οριστικές αναπηρίες, ώστε να μην επανεξετάζονται από τις υγειονομικές επιτροπές. Διαμορφώνουμε το πλαίσιο για τις υποχρεώσεις της ιδιωτικής ασφάλισης

προς τους Φ.Κ.Α. για τους ασφαλισμένους τους, ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις ατυχημάτων.

η. Θέσπιση ενός ενιαίου καθεστώτος για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και πρόβλεψη των διαδικασιών επικαιροποίησής του. Η ανάγκη εξορθολογισμού του υπάρχοντος καθεστώτος, που γεννά αδικίες και οδηγεί στην αδικαιολόγητη και πελατειακή μείωση των ορίων συνταξιοδότησης στην Ελλάδα, καθιστά απαραίτητη την πρόβλεψη, στο σχετικό νόμο για το Ασφαλιστικό, προθεσμίας ενός έτους προκειμένου να εκδοθούν οι κανονιστικές πράξεις καθορισμού του νέου καθεστώτος.

θ. Η αναλογικότητα και η ανταποδοτική σχέση που δημιουργείται με τη νέα δομή των συντάξεων (βασική + ανταποδοτική), αποτελεί από μόνη της ισχυρό κίνητρο παραμονής στην εργασία. Ο κάθε εργαζόμενος θα έχει την ευκαιρία και τη δυνατότητα να αυξήσει και να διαμορφώσει ένα καλύτερο επίπεδο σύνταξης.

ι. Επίλυση των προβλημάτων και των αδικιών που εμφανίζει σήμερα η διαδοχική ασφάλιση έτσι ώστε, πέραν του δίκαιου υπολογισμού της σύνταξης για τον ασφαλισμένο, να διευκολυνθεί η κινητικότητα στην αγορά εργασίας. Να σημειωθεί εδώ, πως στο σχέδιο-νόμου για τις εγγυήσεις στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβάνεται ήδη ρύθμιση με την οποία θα διευκολυνθεί η καταβολή της σύνταξης σε τρεις μήνες το αργότερο, από την ημέρα της κατάθεσης της σχετικής αίτησης. Ως γνωστόν μία από τις πιο βασικές αιτίες της σημερινής αργοπορίας είναι η διαδοχική ασφάλιση, δηλαδή η απασχόληση του ασφαλισμένου σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

ια. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανταποδοτικής σχέσης εισφορών -παροχών, εξετάζεται και η προσαύξηση της σύνταξης στις περιπτώσεις που υπάρχει παράλληλη ασφάλιση, με την οποία δεν θεμελιώνεται αυτοτελές δικαίωμα σε άλλο ασφαλιστικό φορέα.

Για να γίνουν σαφή τα όσα προηγήθηκαν δίδουμε τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα:

α) καταργείται η δυνατότητα, εργαζόμενος σε Δ.Ε.Κ.Ο. με 30 χρόνια ασφάλισης και 5 χρόνια αναγνώρισης πλασματικού χρόνου, να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 48-53 ετών, όπως έγινε στις περιπτώσεις της [ΕΠΤ](#) του ΟΤΕ [\[ΟΤΕr.AT\]](#) ≡ κ.λπ., με συντάξεις άνω των 2.100 ευρώ!!! Με το νέο σύστημα στην περίπτωση αυτή προστίθενται από 5-7 χρόνια εργασίας.

β) Εργαζόμενη στον ιδιωτικό τομέα που συνταξιοδοτείται στο 50ο έτος της ηλικίας της ως μητέρα, δεν μπορεί να εργαστεί χωρίς παράλληλη αναστολή της καταβολής της σύνταξής της.

γ) Εργαζόμενος σήμερα για 35 χρόνια με 1.000€ μισθό λαμβάνει από το [ΙΚΑ](#) 700 € κύρια σύνταξη, δίχως να έχει άλλο εισόδημα. Παράλληλα, εργαζόμενος που συμπλήρωσε 4.500 ημέρες ασφάλισης (15 χρόνια εργασιακού βίου), λαμβάνει από το [ΙΚΑ](#) μαζί με το [ΕΚΑΣ](#) 716 €. Και ο ένας και ο άλλος είναι 65 ετών!!!

3. Υπαγωγή της διαχείρισης των διαθεσίμων των Φ.Κ.Α., καθώς και των διαθεσίμων του Ταμείου Αλληλεγγύης των Γενεών, σε ένα, ενιαίο και θεσμικά θωρακισμένο φορέα. Τα διαθέσιμα των Φ.Κ.Α. ανέρχονται σήμερα σε 29.55 δισ. €. Και το Ταμείο Αλληλεγγύης, μην ξεχνάμε, πιστώθηκε από την παρούσα Κυβέρνηση με 580 εκ. € για το έτος 2009, ενώ για το 2010 η σχετική πίστωση προβλέπεται να ανέλθει σε 630 εκατ. €!!! Η διαχείριση των αποθεματικών των Φ.Κ.Α. αποτελεί, λοιπόν, μια κρίσιμη λειτουργία. Ο φορέας διαχείρισης των αποθεματικών πρέπει να είναι δημόσιος, να λειτουργεί με εγγυήσεις διαφάνειας, ανεξαρτησίας και τεχνοκρατικής επάρκειας στη διαχείριση χαρτοφυλακίων, δίχως τις αγκυλώσεις που διέπουν τις ανεξάρτητες αρχές, αλλά και τις ρισκαδόρικές ελευθερίες (δηλαδή με τον καθορισμό ορίων ρίσκου). Ο φορέας αυτός θα εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδας, τα μέλη του θα διορίζονται με προεδρικό διάταγμα και για ορισμένη, μη ανακλήσιμη, θητεία, μετά από προηγούμενη ακρόαση των υποψηφίων από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Ορισμένα, τα λιγότερα πάντως, από τα μέλη του θα ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδας. Οι Φ.Κ.Α., η Γ.Γ.Κ.Α. και οι πολίτες θα παρακολουθούν την πορεία του Φορέα αυτού, η διοίκηση του οποίου θα ενημερώνει περιοδικώς τις Διαρκείς Επιτροπές Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Είναι απολύτως προφανές, πως οι Φ.Κ.Α. δεν θα χάσουν σε καμία περίπτωση την περιουσία τους, ενώ θα συμμετέχουν στα κέρδη της διαχείρισης κατά το ύψος των διαθεσίμων τους. Στον Φορέα αυτόν, βάση ίδρυσης του οποίου μπορεί να είναι η ΑΕΔΑΚ του ΙΚΑ, δύναται να ανατεθεί και η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας των Φ.Κ.Α. (ύψους 1,4 δισ. €, βάσει των αντικειμενικών αξιών).

4. Καθιέρωση πάγιου συστήματος ρύθμισης των οφειλών των επιχειρήσεων προς τους Φ.Κ.Α., ενός σταθερού δηλαδή συστήματος, που θα λειτουργεί με απόλυτη διαφάνεια και ενιαίους κανόνες, αποκλείοντας τις πελατειακές παρεμβάσεις των πλειοψηφιών της Βουλής, των Υπουργών και, εν γένει, του πολιτικού συστήματος, που αναπαράγουν την αδικία, τη διαφθορά κι εμπεδώνουν την παραβίαση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού. Η νομοθετική παρέμβαση για την καθιέρωση ενός πάγιου συστήματος ρύθμισης των οφειλών, γίνεται με συνείδηση των υφιστάμενων συνταγματικών ορίων και των δεδομένων της διοικητικής έννομης τάξης. Η ανυπαρξία εσωτερικών κανόνων δικαίου αυξημένης τυπικής ισχύος, καθιστά εύλογη την παρατήρηση, ότι νέος αντίθετος νόμος αίρει το «πάγιον» της συγκεκριμένης ρύθμισης. Κι ακόμη, εν προκειμένω είναι αδιανόητη η προσφυγή στη λειτουργία των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών. Άρα μόνη λύση παρέχεται από την πρόσθεση στις ρυθμίσεις του νόμου προϋποθέσεων και εγγυήσεων του διακανονισμού των οφειλομένων εισφορών, που θα καθιστούν πολιτικώς λίαν επώδυνη την ανατροπή τους από μια μεταγενέστερη κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Τέτοιες εγγυήσεις, π.χ., είναι η έκφραση σχετικής γνώμης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, η εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης, η γνωμοδότηση της [Επιτροπής Ανταγωνισμού](#) και της Τράπεζας της Ελλάδος κ.λπ. Κι ακόμη, για την πληρότητα της πάγιας ρύθμισης οφειλομένων εισφορών σκόπιμη είναι η νομοθετική πρόβλεψη της επιμήκυνσης της παραγραφής (όσο διαρκεί η ρύθμιση των οφειλών να μην αναστέλλεται μόνο η παραγραφή της δίωξης, αλλά και η παραγραφή του αδικήματος), στο πλαίσιο της σχετικής ποινικής δίκης να θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση η υπαγωγή σε καθεστώς ρύθμισης και η εν συνεχεία διακοπή εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη, η αναστολή της ποινής και του προστίμου, η μη απαίτηση των προσαυξήσεων επί συνέχισης της καταβολής των οφειλομένων κ.λπ.

5. Ενοποίηση των Φ.Κ.Α., με κατεύθυνση τη συγκρότηση, προκειμένου για την κύρια σύνταξη τριών ομάδων (Μισθωτοί, Αυτοπασχολούμενοι, Αγρότες), μετά την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών και σε βάθος δεκαετίας. Η επιλογή αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν σήμερα, και να προβλέπει χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της ασφαλιστικής και διοικητικής ενοποίησης σε βάθος δεκαετίας. Στο πλαίσιο αυτό είναι απολύτως απαραίτητη η αναζήτηση βιώσιμων σχημάτων και για την επικουρική ασφάλιση.

6. Διαχωρισμός του συνταξιοδοτικού συστήματος, από τον κλάδο Υγείας. Η σημερινή διάσπαση των υπηρεσιών υγείας επιφέρει αυξημένο κόστος στις υπηρεσίες υγείας και ποιοτική υποβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών. Στον απλό πολίτη είναι αδιανόητο γιατί μια εξέταση στοιχίζει σε ένα νοσοκομείο α' ποσό, β' στο άλλο, γ' στη συμβεβλημένη, με το δημόσιο ασφαλιστικό ταμείο, ιδιωτική κλινική, δ' ποσό στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και στους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Γιατί πληρώνει τόσα χρήματα και ταλαιπωρείται τόσο πολύ, συνωστίζεται στις ουρές των ιατρείων, περιμένει για μία εξέταση τρεις και τέσσερις μήνες και γίνεται θύμα κερδοσκοπίας και ενός συστήματος αναποτελεσματικού και άδικου; Η ενοποίηση των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων υπηρεσιών υγείας είναι, λοιπόν, επιβεβλημένη. Το εθνικό σύστημα υγείας πρέπει να γίνει επιτέλους ενιαίο και καθολικό, 27 χρόνια μετά τη θέσπισή του (Ν. 1397/83) και η πολιτική υγείας να ασκείται ολοκληρωτικά από το Υπουργείο Υγείας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει όλες οι υπηρεσίες υγείας των Φ.Κ.Α. να ενταχθούν στο εθνικό σύστημα. Στις προτάσεις μας για τις δομικές αλλαγές του Ασφαλιστικού, τον Δεκέμβριο του 2009, συμπεριλάβαμε το διαχωρισμό του συνταξιοδοτικού συστήματος, από τις υπηρεσίες υγείας και την υπαγωγή των δεύτερων στο Ε.Σ.Υ. Η δομική αυτή αλλαγή είναι επιβεβλημένη και θα διευκολύνει τον εξορθολογισμό του συνταξιοδοτικού μας συστήματος, καθώς και την καλύτερη διαχείρισή του. Η ένταξη των υπηρεσιών υγείας των Φ.Κ.Α. στο Ε.Σ.Υ. και ο διαχωρισμός του κλάδου αυτού από το σύστημα συνταξιοδότησης προτείνεται να νομοθετηθεί τώρα και να πραγματοποιηθεί σταδιακά με την έκδοση διαδοχικών προεδρικών διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Κρίνουμε απαραίτητο να εφαρμοστεί σε ένα πρώτο στάδιο ένα σχετικό πιλοτικό πρόγραμμα, προκειμένου να διορθωθούν οι ατέλειες που συνήθως μόνο η πράξη αναδεικνύει. Το ζήτημα αυτό έχει συζητηθεί και συμφωνηθεί με την Υπουργό Υγείας, βάση του προεκλογικού προγράμματος του [ΠΑ.ΣΟ.Κ.](#) έχουν δοθεί οι εντολές για την καταγραφή των στοιχείων που αφορούν τα έσοδα και τις δαπάνες ανά φορέα, της σχετικής κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, καθώς και το προσωπικό, ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό. Με την Υπουργό Υγείας θα παρουσιάσουμε από κοινού στον κοινωνικό διάλογο για το Ασφαλιστικό τον τρόπο διαχωρισμού του συνταξιοδοτικού συστήματος από το σύστημα υγείας, καθώς και το σχετικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

7. Εφαρμογή της απόφασης του [Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων](#) (ΔΕΚ C-559/07, απόφαση της 26ης Μαρτίου 2009), για την εξίσωση των ορίων συνταξιοδότησης ανδρών-γυναικών στο Δημόσιο. Η εφαρμογή αυτή θα γίνει σταδιακά, αρχής γενομένης από το έτος 2013.

Πηγή: «Τα Νέα», 9/2/2010